

der finder Udsæg Sted i denne Gaard, saa skal Herligheden regnes for $\frac{1}{3}$ og Bondestylden for $\frac{1}{2}$ Part; $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{2}$ Part udgjøre kun $\frac{5}{6}$, og deraf følger altsaa, at ved en saadan Deling af Eiendomsforholdet antog man allerede paa Christiaan den 5tes Tid, at en Gaard havde tabt $\frac{1}{6}$ af sin Værdi. Jeg troer, at om netop ikke det arithmetiske Forhold finder sin Anvendelse paa Superficial-Byndergaarde, saa finder Hovedreglen, at en Deling af Eiendomsretten over en Eiendom ned sætter dens Værdi, Stod endnu den Dag idag, og netop dette Forhold gjør, at alle de Eiendomme, som ere Superficial-Fæstesteder, have en betydelig ringere Værdi i den daglige Omsetning, endogsaa betragtede som Fæstesteder, end ordinaire Fæstesteder have.

Jeg troer, at det foreliggende Lovforslag vel egner sig til Behandling, og at det vilde være meget uheldigt, om det skulde nægtes videre Fremme, og jeg troer heller ikke, at den høitærede Ministers Udtalelse egentlig gaaer ud paa, at der ligger et urigtigt Princip til Grund derfor; den ærede Ministers Modstand mod Lovforslaget forekom mig mere at være Betimeligheds Betragtninger end en Uoverensstemmelse i Principerne. Forsaauidt jeg forstod den høitærede Minister, gif han ud fra, at det almindelige Fæstespørgsmaal for Dieblisset ikke kunde tages under Behandling, fordi Opinionen ikke var stærk nok for et saadant Spørgsmaals Fremme; hans Henviisning til de Forhold, hvorunder Landbospørgsmaalet løstes i forrige Aarhundrede, forekommer mig at indeholde en Slags Sammenligning mellem Opinionen dengang og Opinionen nu. Den ærede Minister udtalte, at dengang vare Alle for Landbospørgsmaalenes Fremme, med Undtagelse af dem, der vare interesserede deri — det var formodentlig dette, som den ærede Minister meente — men forsaauidt jeg har forstaaet den Tids Historie, troer jeg ikke, at man kan sige, at der var en saadan almindelig Opinion, at alle Borgerclasser med Undtagelse af Godseierne vare for Landboreformerne. Jeg har derimod faaet den Forestilling, at det dengang styldtes Regjeringen, styldtes enkelte Mænd, der paa Grund af Tidsforholdene eller Prindsregentens personlige Stemning vare

komne i Spidsen for Statsstyrelsen, og at det var et smukt Arbejde af Enevælden, at Landboreformerne dengang bleve fremmede, og jeg troer netop ikke, at det hidrørte fra nogen almindelig Opinion. Derimod tør jeg paa staae, at Opinionen i det Hele i en meget lang Tid har været for Landbospørgsmaalenes og navnlig for Selveiendomslovenes Fremme. Den nyere Tids Bestræbelser for at faae dette Spørgsmaal afgjort, dateret sig fra den 20de Juni 1838, da den ærede Minister — jeg husker det endnu, og det slog mig dengang — udtalte, at det var Bondestanden, der havde en moralsk Mebeieendomsret i alle Landets Forder; fra denne Udtalelse daterer sig den nyere Bevægelse for Selveiendommens Fremme, og det er denne Sag, som i Opinionen har gjort meget betydelige Fremskridt i de forløbne 25 Aar. Jeg erkjender, at disse Fremskridt for en stor Deel skyldes den ærede Indenrigsminister, og jeg troer, at naar der engang i Tiden skal skrives en ny Bondekronike, vil hans Navn komme til at skinne frem deri. Jeg kan derfor heller ikke paa nogen Maade bringe det klart frem i min Forestilling, at den ærede Minister i Principet skulde være imod denne Lov, og de Hensyn, som efter hans Mening talte imod Sagens Fremme, maae derfor, saavidt jeg har forstaaet ham, snarere betragtes som Betimeligheds-hensyn, og dersom det ærede Thing derfor skulde fremme Sagen, kan jeg ikke troe, at den ærede Minister i den Grad skulde afvige fra sin nærmest liggende Fortid, at han skulde ville modsætte sig, at denne Sag bliver endelig ordnet ved Lov.

Ischering: Da jeg begjærede Ordet, var, da det forekom mig, at et æret Medlem her i Nærheden (Mourier-Petersen) bekæmpede Retten i det Hele til Afløsning af Fæstegods; men da jeg hørte, at han dog vilde, saavidt jeg forstod ham, være villig til for det Første at fremme denne Lov til anden Behandling og dernæst hde sin Vistand til at forandre de Paragrapher, hvormed man her syntes at være misfornøjet, skal jeg ikke længer forfølge den Side af Sagen; kun skal jeg udtale, at jeg ikke kan stole paa den store Retfærdighedsfands hos det ærede Medlem for Præstø Amts Ade Valg-